S2 -oppimäärä lukiossa

Opas suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärän valintaan lukiossa

Helsinki

Helsinki

Johdanto

Tämä opas tarjoaa tietoa suomi toisena kielenä (tästä lähin S2) -opinnoista lukiossa. Se antaa vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä tarkoittaa S2-oppimäärä?
- Millä perusteella opiskelijalle suositellaan S2-oppimäärän valintaa?
- Milloin päätös S2-oppimäärän valinnasta tehdään ja voiko sitä vaihtaa kesken lukio-opintojen?
- Miten S2-oppimäärä vaikuttaa ylioppilaskokeeseen?
- Mitä vaikutuksia S2-oppimäärän valinnalla on korkeakoulujen yhteishauissa?

Oppaan kuvat: Helsingin kaupungin aineistopankki
Kannen kuva: Jussi Hellsten
© Helsingin kaupunki 2024

kuva: Jussi Hellsten

Mitä tarkoittaa S2-oppimäärä?

S2-oppimäärä on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä. Oppimäärä tarkoittaa sitä, että opiskelija opiskelee ainetta opetussuunnitelman mukaisesti.

S2-oppimäärä on tarkoitettu opiskelijoille, joille äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärä on liian vaikea tai raskas. Opetuksen keskeisenä tavoitteena on saavuttaa sellainen suomen kielen taito ja suomalaisen kulttuurin tuntemus, jolla opiskelija pystyy toimimaan ja menestymään jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Millä perusteella opiskelijalle suositellaan S2-oppimäärän valintaa?

Oppimäärään valinnassa ratkaisevaa on opiskelijan suomen kielen taito. Oppimäärän valintaan ei vaikuta osallistuminen oman äidinkielen opetukseen tai väestötietojärjestelmässä äidinkieleksi merkitty kieli. Vaikka opiskelijan äidinkieleksi on merkitty suomi, opiskelijalle voidaan silti suositella S2-oppimäärää kielitaidon tason perusteella. Myös S1-oppimäärää, eli suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärää saatetaan suositella riittävän kielitaidon perusteella, vaikka äidinkieleksi olisi merkitty joku muu kieli kuin suomi.

Miksi suositellaan S2-oppimäärää, vaikka opiskelija osaa sujuvasti suomea? Vastaus löytyy usein puhutun ja kirjoitetun kielitaidon erosta. Kielitaidon taso vaihtelee opiskelijoilla. Opiskelijalla voi olla hyvät taidot suomen kielen käyttöön arjen asioiden hoidossa sekä yksinkertaisten lauseiden käytössä. Lukiossa suomen kielen vaatimustaso eri oppiaineissa kuitenkin nousee ja opinnoissa tarvitaan vaativampaa kielen osaamista. S2-oppimäärä on tarkoitettu tukemaan niitä opiskelijoita, joiden äidinkieli ei ole suomi.

Milloin päätös S2-oppimäärän valinnasta tehdään ja voiko sitä vaihtaa kesken lukio-opintojen?

Opiskelijan ensimmäinen oppimäärän valinta tehdään peruskoulussa opiskellun oppimäärän mukaan. Lopullinen valinta suomen kielen oppimäärästä tehdään lukion ensimmäisen vuoden alussa, yleensä ensimmäisessä periodissa. Valinnan tarkka ajankohta saattaa vaihdella lukiosta riippuen.

Kielitaidon määrittely ei ole aina helppoa - oppimäärän valinnassa kannattaa hyödyntää S2-opettajien osaamista. Lopullisen valinnan oppimäärästä tekee opiskelija huoltajansa kanssa. Valinnassa auttavat S1- ja S2-opettajat sekä opinto-ohjaajat.

Tavoitteena on ohjata kaikki opiskelijat ensimmäisen lukiovuoden aikana oikeaan oppimäärään. Oppimäärää ei voi Helsingin kaupungin linjauksen mukaan vaihtaa ensimmäisen vuoden jälkeen ilman perusteltua ja painavaa syytä. Näissä poikkeustapauksissa opiskelijan on mahdollista kuitenkin siirtyä S2-opetukseen myös kesken lukio-opintojen. Ensimmäisen lukiovuoden jälkeen oppimäärän vaihtamiseen tarvitaan rehtorin suostumus ja rehtori perustaa päätöksensä moniammatillisen ryhmän lausuntoon. Rehtori arvioi ja päättää tapauskohtaisesti jo suoritettujen kurssien hyväksiluvusta. Lopullinen päätös oppimäärän vaihtamisesta tehdään aina yhteistyössä myös opiskelijan ja huoltajan kanssa.

S2-oppimäärän valintaprosessi

1.

Kenelle S2-oppimäärää suositellaan:

Opiskelija, jonka äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame ja jolla on muuten monikielinen tausta

- Opiskelija, jonka suomen kielen taito ei ole äidinkielisen tasolla
- Opiskelija, jonka kielitaidossa on selkeitä puutteita jollakin kielen osa-alueella

2.

Milloin valinta tehdään:

- Alustava valinta tehdään peruskoulussa opiskellun oppimäärän mukaan.
- Lopullinen valinta tehdään lukion ensimmäisen vuoden alussa.

3.

Kuka valinnan tekee:

- Oppimäärän valinnassa kannattaa hyödyntää S2-opettajien ja opinto-ohjaajan osaamista.
- Lopullisen valinnan oppimäärästä tekee opiskelija huoltajansa kanssa.

Miten S2-oppimäärä vaikuttaa ylioppilaskokeeseen?

Kun opiskelija on opiskellut S2-oppimäärään sisältyvät opintojaksot, hän osallistuu S2-oppimäärän ylioppilaskokeeseen. Äidinkielen ja kirjallisuuden ylioppilaskoe on kaikille pakollinen osana ylioppilastutkintoa, mutta sen voi suorittaa S2-kokeena.

Opiskelija voi suorittaa S2-yo-kokeen

- jos hänen äidinkielensä ei ole suomi, ruotsi tai saame.
- jos hän on opiskellut S2-oppimäärän mukaiset opinnot lukiossa.

Opiskelijalla on oikeus osallistua S2-kokeeseen ilman erillistä hakemusta, jos nämä kaksi ehtoa täyttyvät.

Opiskelijan täytyy hakea Ylioppilastutkintolautakunnalta erikseen lupaa osallistua S2-yo-kokeeseen, jos

1. Opiskelija on opiskellut S1-oppimäärän mukaiset opinnot.
2. Opiskelijan väestörekisteriin merkitty äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame.
3. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärää vastaavan ulkomaisen koulutuksen.
4. Opiskelija on opiskellut ammatillisen perustutkinnon suomi tai ruotsi toisena kielenä opinnot, mutta ei lukion oppimäärän mukaisia opintoja.

Hakemus tehdään kirjallisesti ennen kuin opiskelija ilmoittautuu S2-yo-kokeeseen. Hakemus tehdään yhdessä lukion opettajien sekä rehtorin kanssa.

Mitä vaikutuksia S2-oppimäärän valinnalla on korkeakouluihin hakemisessa?

S2-oppimäärän opiskelu lukiossa ei vaikuta opiskelijan hakukelpoisuuteen. Suomenkieliset korkeakoulut vaativat hakijoilta riittävää suomen kielen taitoa. Suomen kielellä suoritetut lukio-opinnot ja suomenkielinen ylioppilastutkinto ovat useimpiin korkeakouluihin riittävä todiste hakijan riittävästä suomen kielen taidosta.

Korkeakoulujen yhteishauissa on käytössä myös todistusvalinta. Lähes kaikkiin korkeakoulukoulutuksiin S1- ja S2-kokeen arvosana pisteytetään samanarvoisina. Tämä tarkoittaa sitä, että hakija saa S2-ylioppilaskokeen arvosanasta yhtä paljon pisteitä, kuin jos hän olisi suorittanut S1-kokeen. Hakijan kannattaa kuitenkin tarkistaa pistemäärät ja hakukelpoisuus aina erikseen niiden koulutusten osalta, joihin on hakemassa.

kuva: Matti Pyykkö

Helsinki

© Helsingin kaupunki 2024